

Utlåtande Rotel I (Dnr KS 2021/1278)

Utveckling av Järva

Motion av Emilia Bjuggren m.fl. (alla S)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

I en motion till kommunfullmäktige av Emilia Bjuggren m.fl. (alla S) om utveckling av Järva föreslås att staden ska starta ett Fokus Järva-projekt i syfte att minska ojämlikhet och öka trygghet genom stadsutveckling. Projektet föreslås drivas lokalt av stadsdelsnämnderna och ledas av en utvecklingschef eller general på kommunstyrelsen. Hela staden föreslås kraftsamla runt projektet och samtliga berörda nämnder och bolag bidra till utvecklingen.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB, Byggnadsfirman Erik Wallin, Byggvesta, Folkets Husby, HSB Bostad, Hyresgästföreningen, Järfälla kommun, Polisregion Stockholm, Primula Byggnads, Region Stockholm, Rinkeby Folkets Hus, SKB, Sollentuna kommun, Solna stad och Sundbybergs stad.

Byggnadsfirman Erik Wallin, Byggvesta, Folkets Husby, HSB Bostad, Järfälla kommun, Polisregion Stockholm, Primula Byggnads, Rinkeby Folkets Hus, SKB, Solna stad och Sundbybergs stad har inte inkommit med svar.

Region Stockholm och Sollentuna kommun avstår från att svara på remissen.

Stadsledningskontoret delar bilden av att utveckling är viktigt och att det bedrivs ett aktivt arbete i området.

Arbetsmarknadsnämnden understryker vikten av samarbete med civilsamhället och näringsliv för ett framgångsrikt utvecklingsarbete.

Exploateringsnämnden beskriver det arbete som pågår i området i samverkan med stadsdelar och andra aktörer.

Socialnämnden beskriver hur man bidrar till att Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo, vistas och verka i som är det övergripande målet för stadens samlade brottsförebyggande, trygghets- och säkerhetsarbete och ett ansvar som sträcker sig över samtliga nämnder och bolagsstyrelser.

Stadsbyggnadsnämnden beskriver att många samarbeten finns i utvecklingen av Järva, både med stadens förvaltningar och bolag, kommunala och regionala aktörer samt privata aktörer.

Utbildningsnämnden understryker att det pågår ett intensivt, medvetet och strategiskt långsiktigt arbete för att stärka skolorna i Järva som en del av stadsutvecklingen.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd anser att det i dagsläget finns upparbetad och tydlig samverkan med berörda förvaltningar inom staden kring frågor inom såväl stadsutveckling som trygghet.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd påtalar att man redan samarbetar med exempelvis Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning, stadsbyggnadskontoret, exploateringskontoret, trafikkontoret, fastighetskontoret, polisen, föreningar, näringsidkare och organisationer kring många av de punkter som tas upp i motionen.

Stockholms Stadshus AB understryker att det finns ett långsiktigt och kontinuerligt arbete sedan lång tid tillbaka för att aktivt bidra till skapa en trygg och attraktiv boende- och stadsmiljö i Järvaområdet.

Hysesgästföreningen ser gärna att staden satsar på Järva, men att det sker på rätt sätt.

Mina synpunkter

Motionen berör området Järva som helhet och hur staden kan utveckla detta område till det bättre.

Staden har tagit initiativ till en förstärkt projektstyrning och samordning med en stadsövergripande styrgrupp för stadsutvecklingen i Kista-Järva. Området är ett av fyra i ytterstaden dit stadens investeringar och planeringsresurser riktas för att få igång mer omfattande stadsutveckling. Exploateringsnämnden har i uppdrag att stå för en förstärkt styrning och samordning av projektet. Arbetet sker i nära samarbete med stadsbyggnadsnämnden och stadsdelsnämnderna i Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista.

Stadens senaste trygghetsmätning visar också på en positiv tendens vad gäller tryggheten i Rinkeby-Kistas och Spånga-Tenstas stadsdelsnämndsområden, även om mycket arbete återstår och som vi därför prioriterar i exempelvis årets budget för Stockholms stad.

Likt stadsledningskontoret och flera andra remissinstanser påpekar så pågår det redan en rad projekt i området och att starta fler projekt för sakens skull är inte lämpligt. Det är viktigt att nu fullfölja och fortsätta det goda arbete som bedrivs.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motionen ”*Motion om utveckling av Järva*”

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Karin Wanngård, Jan Valeskog och Kadir Kasirga (alla S) och borgarrådet Clara Lindblom (V) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att bifalla motionen.
2. Att därutöver anför följande.

Det gläder oss att flera remissinstanser är positiva till förslagen i motionen. Socialnämnden skriver bland annat att de ser positivt på att utveckla det nämndöverskridande samarbetet på Järva för att få en hållbar och långsiktig utveckling och för att främja insatser som kan bidra till en lägre arbetslöshet och minskat utanförskap i området. Socialförvaltningen bedömer att långsiktiga, samlade och samtidiga insatser inom flera verksamhetsområden ökar förutsättningarna för ett framgångsrikt utvecklingsarbete.

Stadsledningskontoret lyfter flera stadsutvecklingsprojekt i området. Det gläder oss att det pågår en del projekt. Samtidigt vet vi att mycket mer hade kunnat göras om inte

den moderatledda majoriteten stoppat och skalat ner flertalet redan beslutade projekt. Dagens samordning är bra, men att endast samordna ett antal mindre infill-projekt är inte tillräckligt. Det behövs en tydlig vision, styrning och kraftsamling för Järvaområdet. Vi vill därför fortsatt understryka behovet av att kommunstyrelsen startar projektet Fokus Järva tillsammans med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd och Spånga-Tensta stadsdelsnämnd. En general kan i samarbete med stadsdelsnämnderna styra och kraftsamla hela stadens arbete i Järva och öka genomförandekraften.

I linje med detta betonar stadsbyggnadsnämnden i sitt remissvar vikten av att stadsutveckling i Järvaområdet sker utifrån helhetsperspektiv och områdets långsiktiga stadsutvecklingspotential, med bakgrund i översiktsplanens mål och utbyggnadsstrategier. Stadsbyggnadsnämnden skriver också att de delar motionärernas uppfattning om de aktuella utmaningarna i bostadsområdena i Järva och instämmer i vikten av att arbeta systematiskt och på bred front i området.

Under innevarande moderatledda mandatperiod har inga initiativ tagits till att utveckla Järva. Istället har redan beslutade projekt skurits ner eller helt stoppats. Detta bevisar återigen att den grönbå majoriteten inte bryr sig om ytterstaden. Det enda arbete som pågår är inom ramen för "Fokus Kista-Järva". Detta arbete är dock i praktiken ingen ny satsning, utan bara en samordning av de projekt som inte stoppats. De kvarvarande projekten är mindre så kallade infill-projekt som inte har tillkommit som en del av en helhet för att utveckla Järva. Det saknas ett övergripande mål om att utveckla Järva och det saknas genomförandekraft för att få till en utveckling av området.

Varje gång de borgerliga partierna styr staden har de prioriterat utförsäljningar av bostadsbestånd och centrumanläggningar, vilket försvårat stadens utveckling av stadsdelarna. Det är inte rimligt att människor som bor i Stockholm har det så här. Vi kan inte acceptera att stockholmare som råkar bo i vissa områden har det sämre än de som bor i andra områden. För att lösa ojämlikheten i Järva krävs långsiktiga investeringar.

Järva är ett område med stora kvaliteter och värden. Här finns vackra grönområden, kulturhistoriska miljöer, konsthallar, samlingsplatser, kulturklassade byggnader och närheten till staden. På Järva finns ett aktivt föreningsliv och många eldsjälar. Stockholmarna här, precis som i hela staden, vill kunna leva sina vanliga liv. Det borde vara en rättighet att alla stockholmare, oavsett var i staden man bor, ska kunna vara trygga i sina bostadsområden. Men skillnaderna mellan olika delar av Stockholm har tillåtits att bli för stora. Staden har inte tagit sitt ansvar för Järva.

Det behövs en sammanhängande satsning och en samlad plan för utvecklingen av Järva. Staden måste visa ett åtagande för att bli trovärdig i sitt utvecklingsarbete. Istället för att tomställa och sälja ut lokaler behöver nya satsningar bli av och genomförandekraften öka.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 18 maj 2022

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Hans Altsjö

Reservation anfördes av Karin Wanngård, Jan Valeskog och Kadir Kasirga (alla S) och Sara Stenudd och Rashid Mohammed (båda V) med hänvisning till Socialdemokraternas och Vänsterpartiets gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Lisa Palm (Fi) med hänvisning till Socialdemokraternas och Vänsterpartiets gemensamma särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

I en motion från av Emilia Bjuggren m.fl. (allaS) om utveckling av Järva föreslås att staden ska starta ett Fokus Järva-projekt i syfte att minska ojämlikhet och öka trygghet genom stadsutveckling. Projektet föreslås drivas lokalt av stadsdelsnämnderna och ledas av en utvecklingschef eller general på kommunstyrelsen. Hela staden föreslås kraftsamla runt projektet och samtliga berörda nämnder och bolag bidra till utvecklingen.

I motionen beskrivs nuläge kring Järvafältet avseende trygghet, kriminalitet och ordningsstörande moment. Vidare ses en stor potential för stadsutveckling i Järva, främst genom bostadsbyggande, centrumupprustningar, offentlig service, nya gång- och cykelvägar och nya mötesplatser. I motionen räknas också upp diverse projekt som av olika skäl stoppats i bland annat Spångadalen, Husby, Tensta och Rinkeby. Avslutningsvis anser motionärerna att det behövs en sammanhängande satsning och en samlad plan för utvecklingen av Järva.

För att åstadkomma detta föreslås en rad aktiviteter:

- En utvecklingschef ska tillsättas av kommunstyrelsen och arbeta lokalt tillsammans med stadsdelsnämnderna och samordna övriga nämnder i syfte att öka satsningarna och genomförandekraften.
- En tydlig vision för utvecklingen av Järva ska tas fram, utifrån översiktsplanens mål där social hållbarhet är en viktig del. Denna ska ligga till grund för en sammanhängande satsning och en sammanhängande plan för hela området.
- Stadsdelen ska prioriteras i nämndernas och bolagens investeringsbudgetar, bland annat för bättre stadsmiljö och fastighetsutveckling.
- Centrumområdena ska utvecklas. De centrum som är i behov av större förändringar ska använda sig av Sätramodellen, en ny framgångsrik metod från Fokus Skärholmen där centrummiljöer utvecklas tillsammans med privata fastighetsägare, stadens berörda förvaltningar samt boende och aktörer i närområdet.
- Lokala projektkontor ska öppnas i syfte att visa vad som händer i området. Fokus ska vara på aktuella projekt, genomförande och pågående utveckling. Det är viktigt att lokalbefolkningen är involverad hela vägen.

- Torgen ska rensas upp. Det måste vara nolltolerans mot ”broken windows” och det ska vara rent och städat.
- Långsiktiga lösningar ska tas fram för dagens tomställda lokaler, så som Tensta gymnasium och Kämpingskolan.
- Skolsituationen ska ses över i syfte att utveckla en mer hållbar situation där de boende väljer lokala grundskolor med sammanhållen skoldag och sammanhållen skolgång. Skolorna är grundläggande för en socialt hållbar stadsdel. I det arbetet ska resultaten och idéerna från SISAB:s arkitekttävling användas.
- Planer som stoppats eller skurits ner ska återupptas.
- Samarbeten med innovativa aktörer som kan vara med och skapa attraktiva besökspunkter på och kring Järvafältet ska aktivt sökas.

Avslutningsvis föreslås, med anledning av ovanstående, kommunfullmäktige besluta:

- Att kommunstyrelsen startar projektet Fokus Järva tillsammans med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd och Spånga-Tensta stadsdelsnämnd.
- Att kommunstyrelsen tillsätter en general som i samarbete med stadsdelsnämnderna leder och styr arbetet.
- Att hela staden kraftsamlar runt projektet genom att samtliga berörda nämnder och bolag bidrar till utvecklingen av Järva.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB, Byggnadsfirman Erik Wallin, Byggvesta, Folkets Husby, HSB Bostad, Hyresgästföreningen, Järfälla kommun, Polisregion Stockholm, Primula Byggnads, Region Stockholm, Rinkeby Folkets Hus, SKB, Sollentuna kommun, Solna stad och Sundbybergs stad.

Byggnadsfirman Erik Wallin, Byggvesta, Folkets Husby, HSB Bostad, Järfälla kommun, Polisregion Stockholm, Primula Byggnads, Rinkeby Folkets Hus, SKB, Solna stad och Sundbybergs stad har inte inkommit med svar.

Region Stockholm och Sollentuna kommun avstår från att svara på remissen.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 25 februari 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Stadens arbete med stadsutveckling för en tryggare stad utgår från kommunfullmäktiges inriktningsmål 1.2 *Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i* och 2.2 *Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov*.

Stadsledningskontoret delar bilden att stadsutveckling är ett viktigt verktyg för att lyfta områden och minska otrygghet. Det finns en tydlig koppling mellan den fysiska miljöns innehåll, vistelsekvaliteter samt gestaltning och upplevelsen av trygghet och goda levnadsvillkor. Stadsledningskontoret instämmer också i att alla stockholmare ska kunna känna sig trygga i sina områden, och att otryggheten i Järvaområdet är alltför hög.

Staden har tagit initiativ till en förstärkt projektstyrning och samordning med en stadsövergripande styrgrupp för stadsutvecklingen i Kista-Järva. Området är ett av fyra i ytterstaden dit stadens investeringar och planeringsresurser riktas för att få igång mer omfattande stadsutveckling än vad som vore möjligt med nuvarande marknadsförutsättningar. Exploateringsnämnden har i uppdrag att stå för en förstärkt styrning och samordning av projektet. Arbetet sker i nära samarbete med stadsbyggnadsnämnden och stadsdelsnämnderna i Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista.

Det övergripande målet för stadsutvecklingen i Kista-Järva är att bidra till en långsiktigt hållbar utveckling av stadsdelarna och till målet om att inte ha något särskilt utsatt eller utsatt område inom Stockholms stad. Med utgångspunkt i Kista-Järvas unika identitet och potential ska levande och växande stadsdelar skapas. Antalet arbetsplatser och servicefunktioner ska öka, bostadsbyggandet främjas, det offentliga rummet rustas upp och tryggheten stärkas. Nedan beskrivs några av de konkreta initiativ som har tagits för att utveckla området.

Inom fokusområdet finns närmare 11 000 bostäder i olika skeden i stadsbyggnadsprocessen, varav 3 500 bostäder i detaljplaner som fått laga kraft. Parallellt pågår samarbeten med de kommunala bostadsbolagen Familjebostäder och Svenska Bostäder om nya exploateringar och förändringar i befintligt bostadsbestånd som kan bidra till högre mänsklig närvaro och trygghet i stadsrummet.

Stadsdelsförvaltningarna har pågående platssamverkan i flera centrumområden och arbetar på olika sätt för att öka tryggheten i offentliga miljöer, bland annat genom beviljade trygghetsmedel till investeringar. Den lokala samverkansöverenskommelsen med polis, utbildningsförvaltningen och trafikkontoret innebär också riktade brottsförebyggande och trygghetsskapande insatser på bred front. En rad initiativ har tagits för att befolka platser, exempelvis lokalisering av Tensta-Spånga stadsdelsförvaltning till Tensta centrum och försäljning av det sedan en tid tomma Tensta gymnasium till fas-

tighetsförvaltaren Hemsö som har visionen att fylla byggnaden med utbildningsverksamhet.

Ett annat exempel på utveckling av centrumområden är Svenska Bostäders omfattande upprustning av Husby centrum. Kulturskolan, Kulturhuset Stadsteatern, Svenska Bostäder, trafikkontoret och stadsdelsförvaltningen har inlett ett samarbete för att stärka Husby med kulturen som verktyg. I mars 2021 invigdes Kulturskolans och Kulturhuset Stadsteaterns nya gemensamma scen i Husby. Grönt Kulturstråk i Husby, som invigdes hösten 2021, binder samman Husby centrum och Husby gård. Kulturstråket ska förbättra trivseln och trygghetsupplevelsen längs gångstråket, aktivera och befolka det samt tillgängliggöra naturen.

Sammanfattningsvis kan stadsledningskontoret konstatera att det redan pågår en rad stadsutvecklingsprojekt och uppdrag inom fokusområdet Kista-Järva som kommer att bidra till att förbättra boendemiljöer i Järva. Stora delar av stadens nämnder och bolag medverkar till utvecklingen av Järva och den förstärkta projektstyrning och samordning som inrättats för fokusområdet Kista-Järva fyller en viktig funktion.

Utöver de projekt som genomförs inom stadsutvecklingsområdet fokuserar de aktuella nämnderna på Järvaområdet och på andra utsatta områden inom ramen för sina grunduppdrag. Inom flera områden syns också en positiv utveckling. Ett viktigt exempel är förbättrade skolresultat inom Järvaområdet. Det pågår ett intensivt och långsiktigt arbete för att stärka skolorna i Järva. De satsningar som nu genomförs kommer att gynna de lokala skolorna och förbättra såväl skolresultat som upplevd trygghet. I förlängningen innebär dessa satsningar också en förväntan om att boende i Järva fortsättningsvis väljer de lokala skolorna i närområdet i högre utsträckning än idag.

Stadens senaste trygghetsmätning visar också på en positiv tendens vad gäller tryggheten i Rinkeby-Kistas och Spånga-Tenstas stadsdelsnämndsområden, även om mycket arbete återstår.

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 8 februari 2022 följande.

Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på motionen.

Reservation anfördes av Salar Rashid m.fl. (S) samt Rashid Mohammed m.fl. (V), *bilaga 1*.

Ersättaryttrande gjordes av Lisa Palm (Fi).

Arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 27 januari 2022 har i huvudsak följande lydelse.

I den aktuella motionen lyfts ett antal socioekonomiska faktorer avseende Järvaområdet, bland annat högre arbetslöshet och lägre utbildningsnivå än genomsnittet för staden. Arbetsmarknadsförvaltningen vill i sammanhanget också lyfta fram att befintlig statistik visar att invånarna i Järvaområdet har en lägre förvärvsfrekvens än invånarna i övriga staden. En låg förvärvsfrekvens hos befolkningen (där många står helt utanför arbetskraften och därmed inte syns i den offentliga arbetslöshetsstatistiken) ökar otryggheten och är en riskfaktor för bland annat ojämställdhet, utanförskap och brott. Forskning visar att barn till föräldrar, framför allt mödrar, som inte arbetar har en högre risk att själva hamna utanför arbetsmarknaden jämfört med de barn vars föräldrar arbetar. Förvaltningen vill även betona vikten av utbildning för långsiktig etablering på arbetsmarknaden. En gymnasieexamen ökar väsentligt möjligheterna till arbete och genom yrkesutbildningar får fler individer chans att komma i arbete samtidigt som arbetsmarknadens behov av arbetskraft inom bristyrken tillgodoses.

Mot denna bakgrund är det ur ett arbetsmarknadsperspektiv viktigt för arbetsmarknadsförvaltningen att fortsätta arbeta för att andelen som studerar eller arbetar i Järvaområdet ska öka. Invånarna i Järvaområdet är en heterogen grupp och förutsättningarna för att påbörja och fullfölja studier eller få ett arbete kan skilja sig åt mellan olika individer och grupper. Förvaltningen har ett antal målgruppsanpassade arbetsmarknads- och studiemotiverande insatser i området och kommer genom uppdrag i budget för 2022 växla upp arbetet ytterligare.

För hållbar och långsiktig utveckling och för att främja insatser som kan bidra till en lägre arbetslöshet och minskat utanförskap i området, ser förvaltningen positivt på att utveckla det nämndöverskridande samarbetet på Järva. Förvaltningen bedömer att långsiktiga, samlade och samtidiga insatser inom flera verksamhetsområden ökar förutsättningarna för ett framgångsrikt utvecklingsarbete. Vidare ser förvaltningen att

samverkan med både civilsamhälle och lokala företag är gynnsamt för Järvaområdets utveckling.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 17 februari 2022 följande.

Exploateringsnämnden besvarar remissen i enlighet med kontorets tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av Emilia Bjuggren m.fl. (S) och Clara Lindblom m.fl. (V), *bilaga 1*.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 26 januari 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Som motionen framhåller har Kista-Järva en unik potential. Här förenas en internationellt mångsidig befolkning med flera lokala centrum, arbetsplatsområden och utmärkta kommunikationer. Kista Science City är ett av landets och regionens mest betydelsefulla arbetsplatsområden. Samtidigt är stadsdelarna Rinkeby, Tensta och Husby inom fokusområdet idag klassade som särskilt utsatta av Polisen. I Stockholms stads budget är målet att staden inte ska ha något särskilt utsatt eller utsatt område högt prioriterat.

För att ta tillvara den potential till arbetsplatsutveckling som stora infrastrukturensatsningar och övrig stadsutveckling medför finns sedan maj år 2020 en förstärkt projektstyrning och samordning med en stadsövergripande styrgrupp för fokusområdet Kista-Järva. Fokusområdet Kista-Järva omfattar stadsdelarna Tensta, Rinkeby, Hjulsta, Akalla, Husby, Kista samt Järvafältet.

En arbetsgrupp med personer från berörda förvaltningar och bolag säkerställer en bred förankring inom staden och en samordning mellan insatser och projekt med olika tidshorisonter.

Fler arbetsplatser och en större funktionsblandning är ett huvudmål för projektet då detta ger förutsättningar för en långsiktigt hållbar stadsutveckling inom fokusområdet. Berörda förvaltningar och bolag ska gemensamt arbeta för en ökad attraktivitet och stimulera arbetsplatsutveckling särskilt i stadsdelarna Rinkeby, Tensta, Husby och Akalla. Detta uppdrag ska genomsyra alla kommande beslut och kan medföra att redan fattade beslut omprövas.

Satsningen stärker kraftigt förutsättningarna för framförallt arbetsplatser och företagande, men också bostäder med olika upplåtelseformer, kultur- och idrottssatsningar, utbildning och service.

Arbetet sker i nära samarbete med stadsdelsnämnderna i Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista för att säkerställa att frågor kring skötsel, trygghet och trivsel tas omhand och prioriteras och bidrar till en stärkt attraktivitet i stadsdelarna.

Stadsutveckling

Kista-Järva är ett av de fokusområden som pekas ut i Stockholms översiktsplan. Närheten till Järvafältet och möjligheterna att utveckla miljön både i anslutning och inom Järvafältet är viktiga värden att förvalta inom alla stadsutvecklingsprojekt i Järva.

Det pågår ett flertal stadsutvecklingsprojekt, med framförallt bostäder, inom fokusområdet Kista-Järva och även flera projekt och initiativ från stadsdelsförvaltningarna och stadens övriga förvaltningar och bolag. Inom fokusområdet finns närmare 11 000 bostäder i olika skeden i stadsbyggnadsprocessen, varav 3 500 bostäder i detaljplaner som vunnit laga kraft. Sedan 2019 har exploateringsnämnden fattat beslut om markanvisningar för drygt 3 600 bostäder. Inom ramen för geografisk strategisk planering har flera lägen med bebyggelsepotential för ytterligare flera tusen bostäder och arbetsplatser identifierats. De identifierade platserna utreds löpande som underlag till framtida markanvisningar och planläggningar.

Bostadsområdet Rinkebyterrassen, omvandlingen av Rinkebystråket, nya bostäder längs med Rinkeby Allé och upprustning av Rinkeby Allé till en mer stadsmässig gata, Järvabadet och begravningsplatsen på Järvafältet är bara några exempel på projekt som genomförts under de senaste åren.

Flera stadsutvecklingsprojekt som stärker Kista-Järva finns också i grannkommunerna. I Järfälla växer Barkarbystaden fram, mitt i regionens framtida kollektivtrafikknutpunkt. I Solna byggs Järvastaden, i Sundbyberg Norra Ursvik och i Sollentuna utvecklas Helenelund. Fem kommuner som bidrar till att regionen stärks.

De stora infrastruktursatsningar som nu genomförs i och intill fokusområdet är viktiga förutsättningar för arbetsplatsutveckling och kommer att stärka tillgänglighet och kopplingar till omgivningen. Kista-Järvas läge i regionen kommer att vara ännu mer attraktivt för arbetsplatser och företagsetableringar.

Många projekt och initiativ har initierats i Järvaområdet under åren. Det pågående arbetet har därför inte lanserats som något nytt projekt med annan inriktning utan är just en förstärkt samordning av alla insatser och projekt som redan pågår.

Pågående projekt och initiativ

Nedan följer ett begränsat urval av projekt och initiativ som är på gång i området.

Vid Hanstavägen i Husby planeras för cirka 750 bostäder, kontorslokaler och lokaler för centrumändamål som kan bidra till utvecklingen av Hanstavägen till ett urbant stråk. Förslaget utgör en del i arbetet med att utveckla sambanden mellan Kista, Akalla och Husby.

Längs Finlandsgatan i Akalla och Husby planeras för nya bostäder. I förslaget ingår bland annat cirka 1 780 bostäder. Ett genomförande av planen ökar befolkningstätheten vilket ger ett bättre underlag för kulturell och kommersiell service. Utformningen av området skapar förutsättningar för trygga och orienterbara vägar för gående och cyklister.

IBM:s tidigare kontorsanläggning vid Hanstavägen i nordvästra Kista görs om till ett nytt kvarter med cirka 1 500 bostäder, förskolor, kultur- och verksamhetslokaler, torg, mindre butiker, stråk och parker.

Hösten 2019 tog stadsdelsnämnden i Spånga-Tensta beslut om en trygghetsstrategi för Järva som är gemensam med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd. Med den som utgångspunkt och den lokala samverkansöverenskommelsen med polisen genomförs samverkan inom särskilt prioriterade fokusområden.

Under hösten 2020 påbörjades ett arbete för att öka tryggheten och attraktiviteten inom Spånga-Tensta stadsdelsområde med fokus på Tensta, Platssamverkan Tensta centrum. Det handlar bland annat om att skapa trygghet och återerövra det offentliga rummet.

Stadens trygghetsmätning 2020 visar ett försiktigt positivt resultat för stadens som helhet där Järva särskilt utmärker sig i positiv riktning. I Spånga-Tensta stadsdelsområde visar särskilt Tensta ett positivt resultat.

Att stärka den kommunala närvaron i centrala Tensta är också en viktig del i att öka tryggheten i området. Stadsdelsförvaltningens flytt från Lunda industriområde till Tensta centrum, 2022, innebär att många medborgare får närmare till kommunal service och en bättre arbetsmiljö för medarbetarna.

Tensta gymnasium är sålt till Hemsö som tillträder 1 mars 2022.

En dialog med Hemsö har inletts kring prioriterade åtgärder. Hemsö uttrycker en vilja till nära dialog och samverkan kring fastighetens utveckling på lång och på kort sikt. Visionen är att fylla byggnaden med utbildningsverksamhet.

Flera av Sveriges största fastighetsbolag och bostadsutvecklare har enats om gemensam vision för Kista, Kista Limitless. Visionen är att stärka området som kreativt nav och tillväxtmotor i norra Stockholm. Fokus ligger på att stimulera synergier i det lokala näringslivet, att nyttja den dynamiska ekonomin till att skapa fler arbetstillfällen och att genom långsiktig stads-utveckling skapa en attraktiv blandstad.

Svenska Bostäder har genomfört en omfattande upprustning av Husby centrum. Som grund finns en vision om tre torg med inriktning på service, handel, mat och kultur. Kulturskolan, Kulturhuset Stadsteatern, Svenska Bostäder, trafikkontoret och stadsdelsförvaltningen har inletts ett samarbete för att stärka Husby med kulturen som verktyg. I mars 2021 invigdes Kulturskolans och Kulturhuset Stadsteaterns nya gemensamma scen i Husby.

Grönt Kulturstråk i Husby, som invigdes den 2 oktober 2021, binder samman Husby centrum och Husby gård. Grönt Kulturstråk i Husby, ska förbättra trivseln och trygghets-upplevelsen längs gångstråket, aktivera och befolka det på några platser och på ett pedagogiskt sätt tillgängliggöra naturen.

Kista busstorg är den plats som många aktörer pekar ut som den mest angelägna och akuta för platssamverkan och åtgärder på kort och lång sikt. Stadsdelsförvaltningen leder platssamverkan på platsen och ett flertal möten har hållit och flera delprojekt drivs nu parallellt..

I December 2021 invigdes Framtidens hus i Rinkeby, en verksamhet för unga mellan 16-19 år. Framtidens hus är ett samarbete mellan olika aktörer i staden, som till-

sammans ska skapa bättre utbud för unga i Järva. En fokusgrupp med ungdomar i stadsdelen jobbar med att samla in åsikter och önskemål om vad ungdomar själva vill ha ut av den nya verksamheten.

Utifrån det som redogjorts för ovan kan exploateringskontoret konstatera att stora delar av stadens nämnder och bolag bidrar till utvecklingen av Järva och att den förstärkta projektstyrning och samordning som inrättats för fokusområdet Kista-Järva fyller en viktig funktion.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 februari 2022 följande. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar till kommunstyrelsen på remiss av motion från (S) om utveckling av Järva.

Reservation anfördes av Alexandra Mattsson Åkerström m.fl. (V) och Karin Gustafsson m.fl. (S), *bilaga 1*.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 11 januari 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Socialförvaltningen delar motionärernas uppfattning om att Järva är ett område med stora kvaliteter. Att Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo, vistas och verka i är det övergripande målet för stadens samlade brottsförebyggande, trygghets- och säkerhetsarbete och ett ansvar som sträcker sig över samtliga nämnder och bolagsstyrelser. I det följande beskrivs kortfattat hur förvaltningen arbetar för att bidra till det övergripande målet.

Insatser för att motverka att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet

Stockholms stads strategi 2019-2022 för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet utgör ett komplement till Stockholms stads trygghetsprogram 2021-2023. Strategin syftar till att skapa förutsättningar för ett strukturerat, kontinuerligt och långsiktigt arbete för att minska risken att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet. Socialförvaltningen ska genom sin samordnande och övergripande roll stödja berörda nämnder och bolag i arbetet med strategin.

Stockholms stads program för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken 2018 – 2021 syftar till att lyfta fram utvecklingsområden för staden i ANDT-relaterade frågor, med det övergripande målet att Stockholms ska vara en stad fri från narkotika och dopning, med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol samt med ett minskat tobaksbruk. Att arbeta mot detta övergripande mål är centralt för en god folkhälsa, då ANDT tydligt påverkar människors livsvillkor och levnadsvanor. Missbruk, riskbruk och beroendeproblem samvarierar också ofta med annan psykisk

och social problematik. Programmet är ett tvärsektoriellt och stadsövergripande styr- dokument och socialförvaltningen stödjer stadsdels- och fackförvaltningarna i arbetet med att implementera och integrera det ANDT-förebyggande arbetet i ordinarie verksamheter.

Socialförvaltningen har tillsammans med utbildningsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna i uppdrag att stödja arbetet med mentorer i våldsprevention (MVP). MVP är en våldspreventiv metod som har bäring på det brottsförebyggande- och trygghetsskapande arbetet i staden. Metoden som företrädesvis genomförs i skolan har även påverkan på skolornas arbete med trygghet och studiero. Stadsdelsförvaltningarna i Järva, Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta, arbetar med MVP och Agera tillsammans (AT) i stadsdelarnas skolor och genom sina fältverksamheter. I Rinkeby-Kista utvecklas även en ”föräldravariant” på AT.

Förvaltningen har också ett budgetuppdrag att samordna och stödja stadsdelsnämnderna i arbetet med att nå målet om att inte ha något särskilt utsatt område eller utsatt område inom Stockholms stad. Staden har fått statsbidrag för att genomföra en satsning på sociala insatser för barn och unga i utsatta områden under åren 2021–2023 där berörda stadsdelsförvaltningar kan använda dessa medel inom fem olika insatser för att förstärka arbetet. Syftet med statsbidraget är att minska risken för att barn och unga att dras in i eller på andra sätt drabbas av kriminalitet.

Förvaltningen instämmer med motionärerna angående vikten av samverkan mellan olika aktörer i syfte att uppnå goda resultat för invånarna. Genom förvaltningens verksamhet vid Framtid Stockholm Järva, som vänder sig till boende i stadsdelarna Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista, samverkar förvaltningen med skola, polis och lokal socialtjänst för att ungdomar 13-20 år och föräldrar snabbt ska erbjudas råd och stöd när behoven uppstår. Framtid Stockholm Järva stöttar även föreningar och andra aktörer i området med kunskap om ungas utsatthet i frågor om droger eller kriminalitet.

Att klara av skolan är en av de starkaste skyddsfaktorerna för att barn och unga ska få goda uppväxtvillkor och i förlängningen ett tryggt liv med arbete och försörjning. För att skolan ska kunna utgöra bästa tänkbara skyddsfaktor krävs både skolnärvaro och att barnet eller den unge når målen för undervisningen. I Järva, liksom i andra delar av staden, finns skolsociala team där skolan och socialtjänsten samarbetar på ett tidigt stadium för att fänga upp och ge stöd till elever i årskurs 4-9 som har en upprepad eller längre frånvaro. Målet för de skolsociala teamens arbete är att målgruppen ska öka sin närvaro i grundskolans undervisning och uppnå gymnasiebehörighet. Stadsdelsförvaltningarna arbetar också för att med stöd av socialförvaltningen utveckla socialtjänstens insatser för att stabilisera skolgången för barn och unga som är aktuella inom socialtjänsten.

I stadsdelsförvaltningarna i Järva finns sociala insatsgrupper (SIG) som är en arbetsmetod för samverkan mellan socialtjänst, polis, skola, arbetsmarknadsnämnden och andra aktörer för att stötta och hjälpa personer att sluta begå brott, lämna en kriminell livsstil, kriminella miljöer och våldsbejakande extremism eller förhindra att unga och unga vuxna utvecklar en kriminell livsstil eller involveras i våldsbejakande extremism. Arbetet samordnas av socialförvaltningen. I Stockholms stads budget 2022 tyd-

liggjordes att arbetet med sociala insatsgrupper ska fortsätta att utvecklas med ett skärpt kvalitetsfokus som leder till att samordningen över staden förstärks och resultatet av utförda insatser systematiskt följs upp.

Sedan oktober 2019 pågår arbete med Trefas- förstärkt samverkan mellan Kriminalvården, Polisen och Stockholms Stad i Järva.

Målet är att intensivifiera och förstärka samarbetet, i syfte att förhindra flera döds-skjutningar, genom ett gemensamt operativt arbete som utgår från en gemensam lägesbild avseende kända riskindivider.

Trångboddhet

Vad gäller frågan om trångboddhet är förvaltningen väl medveten om att den ansträngda situationen på bostadsmarknaden medför att inte alla kommuninvånare har möjlighet att efterfråga bostäder som motsvarar deras behov av boende och att ofrivillig trångboddhet kan ge olika typer av negativa effekter.

Kommunernas ansvar för bostadsförsörjningen regleras i lag (2013:866) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar, enligt vilken kommuner ska planera så att förutsättningar finns för alla invånare att kunna leva i goda bostäder. Förvaltningen har deltagit i arbetet med att ta fram riktlinjer för stadens bostadsförsörjning 2021-2024, vilka grundar sig på en analys av den demografiska utvecklingen, av efterfrågan på bostäder, bostadsbehovet för särskilda grupper och marknadsförutsättningar.

Inom ramen för arbetet med att ta fram riktlinjerna har förvaltningen belyst situationen för de grupper som inte har förmåga att efterfråga bostäder som motsvarar deras behov. Vad gäller frågan om trångboddhet konstateras i riktlinjerna att Stockholms stad behöver utreda hur fler stora bostäder kan tillkomma genom nyproduktion samt hur stora bostäder i det befintliga beståndet i större utsträckning kan komma ofrivilligt trångbodda till del. Beslut om vilka åtgärder som ska genomföras sker i samband med beslut om stadens budget.

Förvaltningen anser att riktlinjerna för bostadsförsörjning 2021-2024 uppfyller målsättningarna i enlighet med stadens budget och tillgodoser de krav som bostadsförsörjningslagen ställer. Förvaltningen anser vidare att riktlinjerna tillsammans med Bostadspotential Stockholm och berörda nämnders arbete med boendeplaner utgör en bra grund för stadens fortsatta arbete med bostadsförsörjning.

Vad gäller de delar av motionen som handlar om fysisk stadsplanering inklusive kommersiella fastigheter och bostadsbyggande så ligger dessa frågor utanför förvaltningens direkta kompetensområde, varför förvaltningen avstår ifrån att ta ställning till om skapandet av ett projekt och tillsättning av en general i syfte att påskynda dessa processer skulle utgöra adekvata kompletterande åtgärder.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 17 februari 2022 följande.

1. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation anfördes av Jan Valeskog m.fl. (S), *bilaga 1*.

Ersätтарыtrande gjordes av Jessica Smaaland (Fi), *bilaga 1*.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 12 januari 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Som motionen poängterar har Kista-Järva en unik potential. Här förenas en internationellt mångsidig befolkning med flera lokala centrum, arbetsplatsområden och goda kommunikationer. Kista Science City är ett av landets och regionens mest betydelsefulla arbetsplatsområden. Samtidigt är stadsdelarna Rinkeby, Tensta och Husby inom fokusområdet idag klassade som särskilt utsatta av Polismyndigheten. I Stockholms stads budget är målet att staden inte ska ha något särskilt utsatt eller utsatt område högt prioriterat.

Kista-Järva är ett av de fokusområden som pekas ut i översiktsplanen. Närheten till Järvafältet och möjligheterna att utveckla miljön både i anslutning till och inom Järvafältet är viktiga värden att förvalta inom alla stadsutvecklingsprojekt i Järva. Stadsbyggnadskontoret har sedan flera år tillbaka jobbat systematiskt med stadsutveckling i Järvaområdet utifrån den rådighet och ansvar kontoret har utifrån gällande planeringsinriktning och styrdokument. Det finns en tydlig koppling mellan den fysiska miljöns innehåll, vistelsekvaliteter samt gestaltning och upplevelsen av trygghet och goda levnadsvillkor.

Stadsbyggnadskontoret delar motionärernas uppfattning om de aktuella utmaningarna i bostadsområdena i Järva. Stadsbyggnadskontoret instämmer också i vikten av att arbeta systematiskt och på bred front i området. Gemensamt för stadsdelarna är att antalet arbetsplatser behöver öka, bostadsbeståndet behöver kompletteras, samtidigt som de offentliga rummen behöver rustas upp. På många platser finns problem med upplevd otrygghet, vilket gör att områdena förlorar i attraktivitet. Idag upplevs områdena ha bristande stadsliv och det finns barriärer inom och mellan stadsdelarna. Kontoret vill dock poängtera att stadsdelarna kring Järvafältet också bär på stora kvaliteter och värden att värna om. De grundläggande planeringstankarna i bostadsområden i Järva har lagt en bra grund för flera kvaliteter som eftersträvas i nutida bostadsmiljöer såsom goda kommunikationer, närhet till grönområden, strategiskt placerade skolor,

förskolor, service och parker, variation i skala och typologi, generösa bostadsgårdar och bra ljusinsläpp in i bostäderna.

Det finns många exempel på stadsbyggnadskontorets samarbeten kring utveckling av Järva, både med stadens förvaltningar och bolag, kommunala och regionala aktörer samt privata aktörer.

Inom fokusområdet finns närmare 11 000 bostäder i olika skeden i stadsbyggnadsprocessen, varav 3 500 bostäder i detaljplaner som fått laga kraft. Sedan 2019 har exploateringsnämnden fattat beslut om markanvisningar för drygt 3 600 bostäder. Inom ramen för geografisk strategisk planering har flera lägen med bebyggelsepotential för ytterligare flera tusen bostäder och arbetsplatser identifierats. De identifierade platserna utreds löpande som underlag till framtida markanvisningar och planläggningar.

Parallellt pågår samarbeten och dialog med de kommunala bostadsbolagen Familjebostäder och Svenska Bostäder om nya exploateringar och förändringar i befintligt bostadsbestånd som kan skapa mervärden i stadsrummet. Exempel är att befintliga stråk och kopplingar rustas upp eller att bottenvåningar öppnas upp för högre upplevelse av mänsklig närvaro och trygghet i stadsrummet.

Det pågår flera aktuella dialoger med privata aktörer som visat intresse för stadsutveckling i fokusområdet där kraven som ställs i tidiga skeden ska ge tydligt ramverk för omvandling av de nya platser som föreslås tas i anspråk. Platserna ska bli till trygga, innehållsrika och attraktiva miljöer som kan bidra till ökade levnadsvillkor för alla boende i Järva.

Flera av Sveriges största fastighetsbolag och bostadsutvecklare har enats om gemensam vision för Kista, Kista Limitless. Visionen är att stärka området som kreativt nav och tillväxtmotor i norra Stockholm. Fokus ligger på att stimulera synergier i det lokala näringslivet, att nyttja den dynamiska ekonomin till att skapa fler arbetstillfällen och att genom långsiktig stadsutveckling skapa en attraktiv blandstad. Staden för också en dialog med centrumägaren kring centrumets fortsatta utveckling.

Inom exploateringskontorets pågående uppdrag om förstärkt styrning och samordning för stadsutvecklingen i Kista-Järva har målet varit att med ett ökat antal arbetsplatser i framförallt Rinkeby, Tensta, Husby och Akalla bidra till en långsiktigt hållbar utveckling av stadsdelarna. Satsningen ska kraftigt stärka förutsättningarna för framförallt arbetsplatser och företagande, men också bostäder med olika upplåtelseformer, kultur- och idrottssatsningar, utbildning och service. Arbetet sker i nära samarbete med stadsbyggnadskontoret och stadsdelsnämnderna i Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta m.fl. för att säkerställa att frågor kring skötsel, trygghet och trivsel tas omhand och prioriteras och bidrar till en stärkt attraktivitet i Järva.

Stadsutveckling innebär tidskrävande processer där resultaten finns synliga ofta efter många års arbete och satsningar. Flera projekt för nya bostäder, arbetsplatser och samhällsservice i Järva har hunnit komma till genomförandeskedet eller genomförts under de senaste åren. Exempel är bostadsbebyggelse på Rinkebyterrassen och omvandlingen av Rinkebystråket, bostadsbebyggelse och upprustning av Rinkeby Allé, utomhusbadet och begravningsplatsen på Järvafältet samt överdäckning av E18 vid Tenstaterrassen.

På regional nivå pågår en stor satsning för utveckling av infrastruktur för kollektivtrafik och biltrafik i Järva. Planerad utveckling av bussarnas stomlinjer, utbyggnad av tunnelbanan mellan Akalla och Barkarby och tvärbanan från Bromma via Kista till Helenelund, samt fortsatt utbyggnad av Förbifart Stockholm kommer att förbättra tillgängligheten och mobiliteten, både inom Järvaområdet och till andra stadsdelar och grannkommuner. De stora infrastrukturensatsningar som nu genomförs i och intill fokusområdet är viktiga förutsättningar för arbetsplatsutveckling och kommer att stärka tillgänglighet och kopplingar till omgivningen. Kista-Järvas läge i regionen kommer att vara ännu mer attraktivt för arbetsplatser och företagsetableringar.

Sammanfattningsvis vill stadsbyggnadskontoret framföra att det redan i dagsläget pågår flera stadsutvecklingsprojekt och uppdrag inom fokusområdet Kista-Järva som kommer att bidra till att förbättra boendemiljöer i Järva. Samtidigt är det viktigt att säkerställa och följa upp att alla insatser för stadsutveckling i Järvaområdet sker utifrån helhetsperspektiv och områdets långsiktiga stadsutvecklingspotential, med bakgrund i översiktsplanens mål och utbyggnadsstrategier.

Utifrån det som redogjorts för ovan kan stadsbyggnadskontoret konstatera att stora delar av stadens nämnder och bolag bidrar till utvecklingen av Järva och att den förstärkta projektstyrning och samordning som inrättats för fokusområdet Kista-Järva fyller en viktig funktion.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 17 februari 2022 följande.

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Reservation anfördes av Kadir Kasirga m.fl. (S) och Tina Kratz m.fl. (V), *bilaga 1*.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 26 januari 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Skolorna i Järva har länge haft ett vikande och ostadigt elevunderlag. De boende i området väljer oftare andra skolor än dem nära hemmet eller bor endast en kortare tid på olika adresser i Järva vilket innebär en hög omsättning av elever under läsåret. Den stadsutveckling som beskrivs i motionen återspeglas i situationen för de enskilda skolorna.

Som ett led i arbetet med att fokusera på kunskapsresultaten i särskilt utsatta områden har områdesindelningen av grundskoleområdena förändrats. Att Järva nu utgör ett gemensamt grundskoleområde ger möjligheter att fokusera och prioritera bland stödinsatserna. Det skapar även ökade möjligheter att förstärka samverkan med andra aktörer, inte minst med socialtjänsten.

Ökad likvärdighet och att uppnå en jämlik skola är en fortsatt stor utmaning där statsbidraget för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling används strategiskt för att förstärka de insatser som genomförs. För en ökad likvärdighet har förvaltningen i allt större utsträckning riktat stöd och samordnat resurser till de skolor som är i särskilt behov av detta. Det riktade stödet handlar övergripande om kompetensutveckling, förstärkt skolledning och elevhälsa samt ökat fokus på elever i behov av särskilt stöd, bland annat gällande regionala särskilda undervisningsgrupper. Statsbidraget för likvärdighet har i Järvaområdet riktats mot att stärka skolornas styrning och ledning samt elevhälsans kompetenser genom att fler skolledare, kuratorer och psykologer har anställts. Skolbibliotekens och fritidshemmens kompetenser har utökats, vilket också bidrar till att stärka arbetet med en sammanhållen skoldag.

När det gäller trygghetsskapande samverkansinsatser i området har högstadieskolorna i Rinkeby-Kista ett pågående arbete genom det våldspreventiva programmet MVP (Mentorer i våldsprevention) tillsammans med fältassistenter och polis. Samtliga insatser som påbörjats och nu genomförs på skolorna i Järva är av långsiktig karaktär, vilket innebär att effekten av dessa kommer att visa sig först längre fram. Förvaltningen kommer fortlöpande följa upp de påbörjade insatserna för att säkerställa att

arbetet leder i rätt riktning. Det finns en stark positiv trend i utvecklingen av betygsresultaten i Järvas skolor. Detta trots att Järva var ett av de områden där pandemin medförde högre frånvaro under längre tid. De goda resultaten är särskilt tydliga när det gäller behörigheten till gymnasiets yrkesprogram. Bidragande orsaker är ett uthålligt systematiskt kvalitetsarbete utifrån påbörjade insatser och en ökad kvalitet i undervisningen med mer kollegialt samarbete mellan pedagoger och med fritidshemmen.

I motionen nämns särskilt Kämpingeskolan och Tensta gymnasium. Tensta gymnasium lade ner sin verksamhet hösten 2019 på grund av otillräckligt antal sökande. Tensta gymnasium har förvärvats av Hemsö samhällsfastigheter som i dagsläget planerar för skolverksamhet i lokalerna, gymnasium och grundskola.

Kämpingeskolan avvecklades 2004. I stadens byggplaner skulle skolan rivas för att ersättas med ett nytt förvaltningshus och hyresbostäder. Sedan dessa planer har lagts på is har Kämpingeskolan använts som evakueringskola för skolorna i Spånga-Tensta. Det finns ett behov av evakueringskolor på Järva när områdets skolor ska underhållas. Upprustning av Elinsborgsskolan, Bromstensskolan och Hjulsta grundskola är inplanerade de närmaste åren. Tanken är använda Kämpingeskolan för de verksamheter som behöver evakueras. Det behovet kommer, enligt förvaltningens bedömning, att finnas kvar ett tiotal år framöver.

I motionen nämns den arkitekturtävling som utlystes i Järva 2018. Tävlingsens fokus låg på hur skolans rum skulle kunna bidra till en hållbar utveckling i området. Även om projektet som helhet lades på is så pågår fortfarande diskussioner om möjligheten att omstrukturera samtliga kommunala grundskolor i Rinkeby till F-9-skolor. Statistik över sökmönster visar att en stor del av eleverna i området väljer att söka sig till skolor utanför Rinkeby. Trenden att söka sig utanför stadsdelen är särskilt tydlig bland äldre elever. Utbildningsförvaltningens ambition är att skapa förutsättningar för att få de elever som bor i Rinkeby att i största möjliga mån välja en kommunal skola i stadsdelen. Genom att erbjuda en sammanhållen skolgång är förhoppningen att fler elever väljer att stanna kvar i Rinkeby.

Förvaltningen vill i remissvaret fästa uppmärksamhet på att det pågår ett intensivt, medvetet och strategiskt långsiktigt arbete för att stärka skolorna i Järva som en del av stadsutvecklingen. Som motionen beskriver är problematiken komplex och det krävs förvaltnings- och stadsgemensamma satsningar för att lyfta hela Järva. De satsningar som nu genomförs i Järvas skolor – i samverkan med såväl externa som interna aktörer – kommer, anser förvaltningen, att gynna de lokala skolorna och förbättra såväl skolresultat som upplevd trygghet. I förlängningen också att boende i Järva i högre utsträckning väljer de lokala skolorna i närområdet.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 februari 2022 följande.

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av Elvir Kazinic m.fl. (S), *bilaga 1*.

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 21 januari 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen välkomnar ett ökat fokus av berörda nämnder för att bidra till en fortsatt gynnsam utveckling av Järva. Förvaltningen anser dock att det i dagsläget finns upparbetad och tydlig samverkan med berörda förvaltningar inom staden kring frågor inom såväl stadsutveckling som trygghet. Nedan följer en redogörelse för några av samverkansforumen inom området.

Lokal samverkansöverenskommelse Järva

En väl utvecklad samverkan pågår inom ramen för den lokala samverkansöverenskommelsen som tagits fram av stadsdelsnämnderna Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta samt lokalpolisområde Järva i syfte att nå ett effektivt samordnat brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Även utbildningsnämnden, trafiknämnden och externa aktörer medverkar i arbetet. Överenskommelsen utgår från den centrala överenskommelsen mellan Stockholms stad och Polisregion Stockholm samt stadsdelsnämndernas gemensamma trygghetsstrategi. Förvaltningen arbetar även utifrån stadens trygghetsprogram med fokus på förebyggande insatser i samarbete med polisen, exempelvis genom platssamverkan.

Förvaltningens arbete med platssamverkan/-aktivering utgår från stadens modell för platssamverkan och från den lokala samverkansöverenskommelsen som har slutits med lokalpolisområde Järva. Det finns en strategisk samverkansgrupp för otrygga brottsutsatta platser som förvaltningen sammankallar tillsammans med Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning. Deltagare i den strategiska gruppen är polisen, fastighetsägare i Järva, stadens bostadsbolag, Fastpartner, SISAB, trafikkontoret, exploateringskontoret och utbildningsförvaltningen. Arbetsgrupper har bildats med fokus på att skapa trygghet genom platssamverkan/-aktivering på otrygga brottsutsatta platser i stadsdelsområdet. Förvaltningen samordnar och sammankallar arbetsgrupperna samt följer upp de åtgärder som inventeras och genomförs.

Genom platssamverkan utvecklas stadens samverkan med polis, fastighetsägare, det lokala näringslivet och civilsamhället för att tillsammans öka stadens attraktivitet i offentliga miljöer. Platssamverkan innebär att berörda aktörer samordnar enskilda och gemensamma trygghetsskapande, brottsförebyggande och trivselskapande insatser på en geografiskt avgränsad plats. I Rinkeby-Kista stadsdelsområde finns arbetsgrupper för platssamverkan vid:

- Kista busstorg
- Akalla by
- Basargången i Rinkeby
- Rinkebyskolan
- Husby centrum

Stadsutveckling Kista-Järva

Som nämns i motionen syftar projektet Fokus Kista-Järva, eller som det nu benämns Stadsutveckling Kista-Järva, till att samordna pågående satsningar i det i översiktsplanen utpekade fokusområdet som omfattas av stadsdelarna Tensta, Rinkeby, Akalla, Husby, Kista samt Järvafältet. Det övergripande målet för Stadsutveckling Kista-Järva är att bidra till målet om att inte ha något särskilt utsatt eller utsatt område inom Stockholms stad. Projektet ska initiera och identifiera viktiga insatser både i när-tid och på längre sikt, för att stärka tryggheten i stadsdelarna, främja näringsliv, bostadsbyggande och stadsutveckling. Stadsutveckling Kista-Järva leds av exploateringsnämnden i nära samarbete med stadsdelsnämnderna i Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta för att säkerställa att frågor kring skötsel, trygghet och trivsel tas omhand och prioriteras och bidrar till en stärkt attraktivitet i stadsdelarna.

Projektet arbetar med att identifiera särskilt viktiga platser och aktiviteter där staden har stor rådighet att skapa förändring men också samverka med andra fastighetsägare och aktörer i stadsdelarna för att driva utvecklingen framåt. I projektet har Kista busstorg identifierats som en av de berörda platserna i behov av ökade insatser för ökad trygghet och trivsel. Här finns sedan våren 2020 ett pågående arbete med plats-samverkan.

Kista limitless

Flera av fastighetsägarna i Kista har gått samman i ett bolag som heter Kista limitless som syftar till att öka Kistas attraktivitet genom att aktivera och lyfta stadsmiljöer i Kista och skapa långsiktig och kommersiell hållbar utveckling för stadsdelen Kista. Initiativet drivs av områdets större fastighetsägare i samarbete med lokalt förankrade företag, hyresgäster, Stockholms stad, Kista Science City, Region Stockholm med flera.

Övrigt

Utöver vad som redogjorts ovan pågår även flera upprustningar av stadsmiljöer, dels inom den ordinarie planerade verksamheten för parkinvestering och underhåll, dels genom trygghetsinvesteringar som ofta resulterar i platslyft och upprustningar av stadsmiljöer. Dessutom har flera Grönare Stockholm-projekt i stadsdelsområdet färdigställt under 2021, vilket resulterat i upprustade parkmiljöer i både Rinkeby och Husby. Förvaltningen arbetar med projektförslag inom ramen för Grönare Stockholm etapp 4 i samverkan med trafikkontoret.

Förvaltningen bedömer även att fler stadsutvecklingsprojekt riskerar att leda till att projekten succesivt ackumuleras och att genomförandegraden av investeringsprojekten minskar. Uppstart av nya stora projekt bör därför noga övervägas.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 31 mars 2022 följande.

1. Förvaltningens tjänsteutlåtande godkänns som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Reservation anfördes av Rashid Mohammed m.fl. (V) och Anna Jonazon m.fl. (S), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Karin Ploen (Fi), *bilaga 1*.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 3 februari 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning samarbetar redan med exempelvis Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning, Stadsbyggnadskontoret, Exploateringskontoret, Trafikkontoret, Fastighetskontoret, polisen, föreningar, näringsidkare och organisationer kring många av de punkter som tas upp i motionen.

En väl utvecklad samverkan pågår inom ramen för den lokala samverkansöverenskommelsen som tagits fram av stadsdelsnämnderna Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta samt

lokalpolisområde Järva i syfte att nå ett effektivt samordnat brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Även utbildningsnämnden, trafiknämnden och externa aktörer medverkar i arbetet. Överenskommelsen utgår från den centrala överenskommelsen mellan Stockholms stad och Polisregion Stockholm samt stadsdelsnämndernas gemensamma trygghetsstrategi. Förvaltningen arbetar även utifrån stadens trygghetsprogram med fokus på förebyggande insatser i samarbete med polisen, exempelvis genom platssamverkan.

Förvaltningens arbete med platssamverkan/-aktivering utgår från stadens modell för platssamverkan och från den lokala samverkansöverenskommelsen som har slutits med lokalpolisområde Järva. Det finns en strategisk samverkansgrupp för otrygga brottsutsatta platser som förvaltningen sammankallar tillsammans med Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning. Deltagare är polisen, Fastighetsägare Järva, stadens bostadsbolag, Fastpartner, SISAB, trafikkontoret, exploateringskontoret och utbildningsförvaltningen. Arbetsgrupper har bildats med fokus på att skapa trygghet genom platssamverkan/-aktivering på otrygga brottsutsatta platser i stadsdelsområdet. Förvaltningen samordnar och sammankallar arbetsgrupperna samt följer upp de åtgärder som inventeras och genomförs. Genom platssamverkan utvecklas stadens samverkan med polis, fastighetsägare, det lokala näringslivet och civilsamhället för att tillsammans öka stadens attraktivitet i offentliga miljöer. Platssamverkan innebär att berörda aktörer sam-

ordnar enskilda och gemensamma trygghetskapande, brottsförebyggande och trivselkapande insatser på en geografiskt avgränsad plats. För Spånga-Tenstas del sker detta särskilt i de centrala delarna av Tensta, Spånga Centrum och Bromsten.

Stadsdelsförvaltningen ska flytta tillbaka till Tensta under hösten 2022. Nya lokaler för medborgarkontor och bibliotek är under färdigställande, också det i Tensta. Förvaltningens närvaro kommer därmed att stärkas avsevärt under året vilket kan antas leda till en ökad trygghet och tillgänglighet.

Förvaltningen deltar också i Stadsutveckling Kista-Järva där pågående satsningar i det i översiktsplanen utpekade fokusområdet samordnas. Syftet är att staden inte ska ha några särskilda utsatta områden genom att initiera och identifiera viktiga insatser för att öka tryggheten, främja näringslivet, bostadsbyggandet och stadsutvecklingen.

Därtill pågår kontinuerligt trygghetskapande arbete i form av upprustningar av gatu- och parkmiljö, både inom den ordinarie verksamheten och genom investeringar och särskilda satsningar.

Det kan vara teoretiskt möjligt att samla detta arbete under ett paraplyprojekt med en general som huvudansvarig, men det är sannolikt svårt att lösa rent praktiskt. Stadsdelsförvaltningens samarbeten med de tekniska förvaltningarna kring den fysiska miljön är en ständigt pågående utvecklingsprocess. Förvaltningen anser inte att en general är nödvändig. Det är svårt att se nyttan i vad en extra person i överordnad ställning ska tillföra. Stadsdelsförvaltningen är dock positiv till flera av intentionerna i motionen, med bland annat tillskapandet av attraktiva besökspunkter och samarbeten kring centrumanläggningar, men anser att mycket av arbetet redan är pågående, eller kan lösas med befintliga resurser. Förvaltningen ser exempelvis inget behov av lokala projektkontor då utvecklingsarbetet med fördel kan visas på bland annat medborgarkontor och bibliotek.

Med anledning av ovanstående anser förvaltningen inte att ännu ett projekt med likartat syfte är nödvändigt

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 15 februari 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen instämmer i sin helhet med dotterbolagens svar. Bolagen har ett långsiktigt och kontinuerligt arbete sedan lång tid tillbaka för att aktivt bidra till skapa en trygg och attraktiv boende- och stadsmiljö i Järvaområdet.

I enlighet med kommunfullmäktiges mål om att Stockholm ska vara en trygg, säker och välskött stad att bo i och vistas i, bör staden kontinuerligt förbättra sina kunskaper om vad som är mest effektivt för att tillgodose lokala behov. Det kan ske ge-

nom att utveckla de samarbetsformer som redan finns idag, men också i nya satsningar som kommunfullmäktige kan besluta om.

SISAB:s remissvar har i huvudsak följande lydelse:

SISAB ställer sig positivt till satsningar på Järva och bolaget medverkar gärna i stadsövergripande insatser inom ramen för det samverkansavtal som SISAB har med stadens nämnder. Gällande Tensta gymnasium har SISAB nu ett köpekontrakt underskrivet efter att fastigheten marknadsförts på en öppen marknad. Köparens målsättning är att renovera lokalerna för att erbjuda lokaler för såväl grundskola som gymnasium, vuxenutbildning och föreningsverksamhet i Tensta gymnasium. Vad gäller Kämpingeskolan, så iordningställs den för att kunna användas som evakueringslokal de kommande fem åren.

Svenska Bostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Svenska Bostäder har ett arbetssätt som bygger på långsiktighet, systematik, samarbete och närhet. Bolaget skapar förutsättningar för att den upplevda tryggheten ska öka hos både hyresgäster och i området genom daglig förvaltning, utveckling och samarbete med andra. Det finns också ett antal olika forum där samverkan sker utifrån olika gemensamma utmaningar och utvecklingsområden. Bolaget upplever att det deltar i de samordningsforum som behövs för sina uppdrag.

Familjebostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Bolaget har ett flertal utvecklingsprojekt på gång i både Tensta och Rinkeby, och ser att det finns goda förutsättningar att dessa ska resultera i ökad attraktionskraft i fastighetsbeståndet och ökad trygghet i området. Bolagets målsättning är också att i de kommande byggprojekten skapa viktiga samband till närliggande stadsdelar, vilket möjliggörs genom att bolaget får ett större område att förvalta.

Sedan årsskiftet 2019/2020 har bolagets strategiska inriktning för Rinkebystråket förändrats. Bolaget har ett särskilt fokus på att attrahera aktörer som får extern statlig eller kommunal finansiering. Den nya inriktningen har resulterat i en bredare hyresgästmix. I slutet av år 2021 var endast en lokal vakant. Bolaget ser inget behov av en ytterligare omstart av projektet Rinkebystråket för att det skulle finnas tomma lokaler.

Insatser i gatumiljön för att få gående, fordon och cyklisterna att samsas i en trafiksäker miljö ligger utanför bolagets rådighet, och det är viktigt att flödena till verksamheterna får fortgå. Utifrån ett centrumutvecklingsperspektiv ligger bolagets fokus i Rinkeby bland annat på att utveckla Basargången. En utveckling av platsen ger goda möjligheter att stärka Rinkebystråket och bidra med ökad trygghet och attraktion för området. Bolaget ser även här över möjligheten att utveckla närliggande fastigheter.

Att bolagets hyresgäster känner sig trygga i sitt bostadsområde är ett av bolagets viktigaste mål. Förutom att bolaget arbetar för att förbättra skalskyddet i fastigheterna, sker ett arbete för ökad trygghet i samverkan med stadsdelsnämnden, lokalpolisen och lokala föreningar i form av exempelvis platssamverkan, trygghetsinventeringar och trygghetsbesiktningar. Bolaget vill särskilt belysa vikten av att föra en nära dialog med de som bor och verkar i Järva. En kontinuerlig närvaro i området är väsentlig för att lyckas.

Hyresgästföreningen

Hyresgästföreningens remissvar daterat den 9 februari 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Det är positivt att man vill satsa på Järva och utveckla stadsdelarna. Men det är viktigt att det görs på rätt sätt och att man inte upprepar de misstag som gjorts i tidigare satsningar. Järva har varit föremål för en rad satsningar enda sedan staden startade projektet "Miljoner för miljonprogrammet" på 80-talet. Det handlar om många miljoner – om man räknar ihop alla projekt så rör det sig förmodligen om miljarder kronor. Trots alla dessa satsningar så har utvecklingen snarare gått bakåt. Samtidigt som man har pumpat in pengar i alla dessa projekt så har man försämrat på andra sätt. Exempelvis har öppna förskolor och parklekarna fått färre personal och mindre ytor, de populära familjecentralerna lades ner, likaså bommade Tensta gymnasium igen och Tensta träff har fått förfalla totalt. Det finns många fler exempel.

Den absolut viktigaste satsningen nu är att se till att de verksamheter och kommunala institutioner som finns idag inte försämras och avvecklas – utan utvecklas och prioriteras. Se till att exempelvis Folkets Husby får finansiering så att verksamheten kan fortsätta. Se även till att ombyggnaden av Rinkeby Folkets Hus blir klar. Det är inte rimligt att den enda plats i området som kan användas för större arrangemang aldrig blir färdigrenoverad. Precis som i övriga staden ska den offentliga servicen som skolor, förskolor, social service, mm. fungera utifrån de behov som finns i området.

Om man vill förebygga våld och skjutningar så ska man se till att satsa på förskolor och skolor. Det ska även finnas bra fritidsverksamhet för barn och unga. Det ska också finnas riktade resurser för att stödja de barn som har behov av stöd.

Andra viktiga satsningar som behöver prioriteras, resursätas och utvecklas:

- Att flera verksamheter för ungdomar med olika inriktningar öppnas.
- Att ta tag i städ- och renhållningsarbetet. Nu pågas stadsdelarna av på sina håll dålig städning och råttorna är så besvärande, att de hindrar folk att använda gårdarna och sina uteplatser. Detta har pågått i flera år. Att lösa detta är något som måste ske omedelbart.
- Att bostaden är fundamental för järvaborna liksom för andra stockholmare. Trångboddheten är stor på Järva och inkomsterna är låga. Den viktigaste satsningen staden kan göra är att se till att det byggs hyresrätter som folk har råd med överallt och i hela staden. Det är så man bryter boendesegregationen, och samtidigt skapar förutsättningar för alla att kunna bo i hela staden.
- Att varken bygglov (om värden äger marken) eller markanvisningar ska ges till hyresvärdar som missköter de fastigheter de redan äger.
- Att stoppa ombildningar och utförsäljningar i stadsdelarna. Satsa på kollektivhus, självbyggeri, ungdomsbostäder för att få olika typer av boende.
- Att boinflytandet ska utvecklas i de kommunala bolagen, och likaså behöver privata bolag ta ett större ansvar för boinflytande i deras bestånd.

- Att stoppa orimliga hyreshöjningar. Hyrorna sätts i förhandlingar mellan Hyresgästföreningen och de kommunala bolagen men staden kan påverka sina bolag att inte kräva höga hyreshöjningar.
- Att kommunen och de kommunala bostadsbolagen ska stödja nattvandringar, trygghetsvandringar och andra trygghetsskapande aktiviteter som de boende tar initiativ till.
- Att ta fram en utvecklingsplan för Järvafältets sex centrumanläggningar. Detta ska göras i samverkan med de boende.
- Att RUFSS ska användas om utgångspunkt för planeringen av hela Västerort och att Järvafältet bevaras och utvecklas på det sätt som människor önskar sig som exempelvis ekoodlingen vid Hästa gård. När det gäller nyproduktion av bostäder och förtätningar så ska man använda sig av så kallad omvänd plan-process samt att planer och projekt måste ställas ut på de platser som folk besöker som bibliotek, Husby träff och Rinkeby Folkets hus.

Avslutningsvis ser vi positivt på motionens inriktning och vision, men önskar att man tar ett mer praktiskt, långsiktigt och permanent grepp utifrån de förslag vi presenterar här ovan. I motionen står det heller inget om finansieringen av dessa satsningar, likaså anges ingen tidshorisont. Vidare är det viktigt att alltid inkludera, involvera och ge de boende i Järvaområdet möjlighet att påverka och tycka till om de satsningar som görs i deras områden.

Reservationer m.m.

Arbetsmarknadsnämnden

Reservation anfördes av Salar Rashid m. fl.(S) samt Rashid Mohammed m.fl. (V) enligt följande.

Att tillstyrka motionen.

Att därutöver anföra följande

Utvecklingspotentialen är stor i ytterstaden precis som i andra stadsdelar. Vi är stolta över de verksamheter som arbetsmarknadsförvaltningen bedriver och ansvarar för. Det är samtidigt så som motionen framför, att staden behöver ta ett helhetsgrepp över Järva – även om motionärens förslag syftar till att göra detta utifrån ett stadsdels-utvecklingsperspektiv.

Idag är Järva ett område som är eftersatt på många sätt. Här har kriminella gäng etablerat sig och dödsjutningar sker som en effekt av detta. Vilka möjligheter till utbildning och jobb har Järvas unga när de lämnar grundskolan? År 2020 var behörigheten till gymnasiet 72 procent i Järva, att jämföra med 93 procent i Bromma och 95 procent på Kungsholmen. I Järvaområdet är befolkningen i snitt yngre än i resten av Stockholm och det finns därför ett behov av större satsningar och investeringar för att de unga ska få utveckla sin fulla potential. Jämfört med andra stadsdelar uppvisar Järva den högsta arbetslösheten, omkring tio procentenheter högre än i innerstaden. Det är ett stort misslyckande utifrån ett arbetsmarknadspolitiskt perspektiv. Dessutom är ungdomar, utrikesfödda personer samt personer med bristande utbildningsbakgrund överrepresenterade i gruppen långtidsarbetslösa, vilket ur ett intersektionellt perspektiv innebär att många boende i stadsdelen löper förhöjd risk att långsiktigt marginaliseras på arbetsmarknaden på grund av social eller ekonomisk utsatthet.

Även om arbetsmarknadsförvaltningen utifrån gällande uppdrag är nöjda med verksamheterna som bedrivs i Järva så kan vi inom oppositionen utifrån arbetslöshetsstatistiken och sysselsättningsgraden se att mer behöver göras i Järva för att bryta segregationen och öka jämlikheten. Vi har alla oppositionspartier i våra förslag till budget för 2022 visat på högre ambitioner vad det gäller att få fler personer i arbete och studier. Vi vill ge jobbtorgen de utökade verktyg, resurser och medel som krävs för att nå prioriterade målgrupper som står långt ifrån arbetsmarknaden. Genom våra satsningar på feriejobb, ungdomsanställningar och uppsökande verksamhet hade vi kunnat få ner ungdomsarbetslösheten och minskat risken att fler unga hamnar i kriminalitet. Fler unga på Järva behöver framtidshopp och tillit till samhällets förmåga.

Ersättaryttrande gjordes av Lisa Palm (Fi) enligt följande.

Att tillstyrka motionen.

Att därutöver anföra följande

Utvecklingspotentialen är stor i ytterstaden precis som i andra stadsdelar. Vi är stolta över de verksamheter som arbetsmarknadsförvaltningen bedriver och ansvarar

för. Det är samtidigt så som motionen framför, att staden behöver ta ett helhetsgrepp över Järva – även om motionärens förslag syftar till att göra detta utifrån ett stadsdelsutvecklingsperspektiv.

Idag är Järva ett område som är eftersatt på många sätt. Här har kriminella gäng etablerat sig och dödsjutningar sker som en effekt av detta. Vilka möjligheter till utbildning och jobb har Järvas unga när de lämnar grundskolan? År 2020 var behörigheten till gymnasiet 72 procent i Järva, att jämföra med 93 procent i Bromma och 95 procent på Kungsholmen. I Järvaområdet är befolkningen i snitt yngre än i resten av Stockholm och det finns därför ett behov av större satsningar och investeringar för att de unga ska få utveckla sin fulla potential. Jämfört med andra stadsdelar uppvisar Järva den högsta arbetslösheten, omkring tio procentenheter högre än i innerstaden. Det är ett stort misslyckande utifrån ett arbetsmarknadspolitiskt perspektiv. Dessutom är ungdomar, utrikesfödda personer samt personer med bristande utbildningsbakgrund överrepresenterade i gruppen långtidsarbetslösa, vilket ur ett intersektionellt perspektiv innebär att många boende i stadsdelen löper förhöjd risk att långsiktigt marginaliseras på arbetsmarknaden på grund av social eller ekonomisk utsatthet.

Även om arbetsmarknadsförvaltningen utifrån gällande uppdrag är nöjda med verksamheterna som bedrivs i Järva så kan vi inom oppositionen utifrån arbetslöshetsstatistiken och sysselsättningsgraden se att mer behöver göras i Järva för att bryta segregationen och öka jämlikheten. Vi har alla oppositionspartier i våra förslag till budget för 2022 visat på högre ambitioner vad det gäller att få fler personer i arbete och studier. Vi vill ge jobbtorgen de utökade verktyg, resurser och medel som krävs för att nå prioriterade målgrupper som står långt ifrån arbetsmarknaden. Genom våra satsningar på feriejobb, ungdomsansättningar och uppsökande verksamhet hade vi kunnat få ner ungdomsarbetslösheten och minskat risken att fler unga hamnar i kriminalitet. Fler unga på Järva behöver framtidshopp och tillit till samhällets förmåga.

Exploateringsnämnden

Reservation anfördes av Emilia Bjuggren m.fl. (S) och Clara Lindblom m.fl. (V) enligt följande.

Föreslår att nämnden bifaller motionen, samt att därutöver anföra följande:

Det är naturligtvis glädjande att läsa om det insatser och stadsbyggnadsprojekt som i skrivande stund pågår för att förbättra den ekonomiska och sociala utvecklingen i Järvaområdet. Kontorets redogörelse till trots anser vi att det alltjämt behövs en tydlig styrning och kraftsamling för Järvaområdet. Vi vill därför fortsatt understryka behovet av att kommunstyrelsen startar projektet Fokus Järva tillsammans med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd och Spånga-Tensta stadsdelsnämnd. Genom tillsättandet av en general till projektet kan samarbetet med stadsdelsnämnderna ledas och styrningen utvecklas. Vi vill dessutom få staden att kraftsamla runt projektet genom samverkan med samtliga berörda nämnder och bolag för att bidra till utvecklingen av Järva.

Järva är ett område med stora kvaliteter och värden. Här finns vackra grönområden, kulturhistoriska miljöer, konsthallar, samlingsplatser, kulturklassade byggnader och närheten till staden. På Järva finns ett aktivt föreningsliv och många eldsjälar.

Järva är också en plats där många människor som är på väg att etablera sig i Stockholm bor i några år av sitt liv, därför är omflyttningen högre än i staden som helhet och boendetätheten större. Befolkningen är också yngre än i resten av Stockholm. Stockholmarna här, precis som i hela staden, vill kunna leva sina vanliga liv. Det borde vara en rättighet att alla stockholmare, oavsett var i staden man bor, ska kunna vara trygga i sina bostadsområden. Men skillnaderna mellan olika delar av Stockholm har tillåtits att bli för stora. Staden har inte tagit sitt ansvar för Järva. I övriga Sverige har skjutningarna minskat, men inte i Stockholmsregionen. Här har kriminella gäng tillåtits att etablera sig och nu blivit en del vardagen i bland annat Järva. Den upplevda tryggheten är generellt sett lägre i Järva än i övriga delar av staden. Jämfört med innerstaden ligger otryggheten på dubbelt så höga nivåer. Andelen som anger att de vill flytta från sitt område på grund av otrygghet, mycket brottslighet och ordningsstörningar är 20 procent i Spånga-Tensta och 26 procent i Rinkeby-Kista. Detta är att jämföra med 3 procent i de närliggande stadsdelarna Bromma och Kungsholmen eller med genomsnittet för hela staden: 6 procent. Detta säger något om människors situation. I de rikare områdena av vår stad uppger fler yngre killar att de prövat narkotika, men det är i Järva som unga män misstänkts för narkotikabrott. Trångboddhet för barnfamiljer är betydligt vanligare i Stockholm än i övriga Sverige. I staden är den som vanligast i Rinkeby-Kista, följt av Spånga-Tensta. Trångboddheten är också en förklaring till varför Järva drabbades hårdast av pandemin. Av stadens stadsdelar är arbetslösheten som högst i Järva, omkring tio procentenheter högre än i innerstaden. Behörigheten till gymnasiet var år 2020 var 72 procent, att jämföra med 93 procent i Bromma och 95 procent på Kungsholmen. Vissa områden är framgångsrika i att rusta individer för arbetsmarknaden men får aldrig del i framgången då de flesta flyttar till andra områden när de skaffat utbildning och jobb. Stora delar av Järva är idag präglad av denna lyckoparadox. Varje gång de borgerliga partierna styr staden har de prioriterat utförsäljningar av bostadsbestånd och centrumanläggningar, vilket försvårat stadens utveckling av stadsdelarna. Det är inte rimligt att människor som bor i Stockholm har det så här. Vi kan inte acceptera att stockholmare som råkar bo i vissa områden har det sämre än de som bor i andra områden. För att lösa ojämlikheten i Järva krävs långsiktiga investeringar. Vi vill lyfta fram tre områden där investeringsbehovet är tydligt: 1) Fokus på stadsutveckling. Genom att kraftigt öka bostadsbyggandet kan staden också stärka förutsättningarna för kultur- och idrottssatsningar, arbetsplatser och företagande, utbildning och service. Samtidigt finns möjligheter att stärka sambanden och förbättra samspelen inom Järva och med omgivande stadsdelar. 2) Ta vara på utvecklingspotentialen. Det finns stor potential för stadsutveckling i Järva. När staden satsar, riktar resurser och visar marknaden vägen kan stadsutveckling pågå i prioriterade områden, till och med i tider av sämre konjunktur. 3) Från avveckling till utveckling. Under innevarande moderatledda mandatperiod har inga initiativ tagits till att utveckla Järva. Istället har projekt skurits ner eller helt stoppats. Detta bevisar återigen att den grönbå majoriteten inte bryr sig om ytterstaden. Vi menar att det behövs en sammanhängande satsning och en samlad plan för utvecklingen av Järva. Staden måste visa ett åtagande för att bli trovärdig i sitt utvecklingsarbete. Istället för att tomställa och sälja ut lokaler behöver nya satsningar bli av och genomförandekraften öka. Avslutningsvis, det behövs

en sammanhängande satsning och en samlad plan för utvecklingen av Järva. Staden måste visa ett åtagande för att bli trovärdig i sitt utvecklingsarbete. Istället för att tomställa och sälja ut lokaler behöver nya satsningar bli av och genomförandekraften öka.

Socialnämnden

Reservation anfördes av Alexandra Mattsson Åkerström m.fl. (V) och Karin Gustafsson m.fl. (S) enligt följande.

1. Reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget;
Att bifalla motionen
2. Att därutöver anför följande

Det är positivt att förvaltningen delar vår uppfattning om att Järva är ett område med stora kvaliteter och att samverkan mellan olika aktörer är avgörande för att uppnå goda resultat för invånarna.

Det behövs en tydlig styrning och kraftsamling för Järvaområdet. Vi vill därför understryka behovet av att kommunstyrelsen startar projektet Fokus Järva tillsammans med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd och Spånga-Tensta stadsdelsnämnd. Genom tillsättandet av en general till projektet kan samarbetet med stadsdelsnämnderna ledas och styrningen utvecklas. Vi vill dessutom få staden att kraftsamla runt projektet genom samverkan med samtliga berörda nämnder och bolag för att bidra till utvecklingen av Järva.

Järva är ett område med stora kvaliteter och värden. Här finns vackra grönområden, kulturhistoriska miljöer, konsthallar, samlingsplatser, kulturklassade byggnader och närheten till stadens övriga delar. På Järva finns ett aktivt föreningsliv och många eldsjälar. Järva är också en plats där många människor som är på väg att etablera sig i Stockholm bor i några år av sitt liv, därför är omflyttningen högre än i staden som helhet och boendetätheten större. Befolkningen är också yngre än i resten av Stockholm. Stockholmare här, precis som i hela staden, vill kunna leva sina vanliga liv. Det borde vara en rättighet att alla, oavsett var i staden man bor, ska kunna vara trygga i sina bostadsområden. Men skillnaderna mellan olika delar av Stockholm har tillåtit att bli för stora.

Staden har inte tagit sitt ansvar för Järva. I övriga Sverige har skjutningarna minskat, men inte i Stockholmsregionen. Här har kriminella gäng tillåtit att etablera sig och nu blivit en del vardagen i bland annat Järva. Den upplevda tryggheten är generellt sett lägre i Järva än i övriga delar av staden. Jämfört med innerstaden ligger otryggheten på dubbelt så höga nivåer. Andelen som anger att de vill flytta från sitt område på grund av otrygghet, mycket brottslighet och ordningsstörningar är 20 procent i Spånga-Tensta och 26 procent i Rinkeby-Kista. Detta är att jämföra med 3 procent i de närliggande stadsdelarna Bromma och Kungsholmen eller med genomsnittet för hela staden: 6 procent. Detta säger något om människors situation. I de rikare områdena av vår stad uppger fler yngre killar att de provat narkotika, men det är i Järva som unga

män misstänkts för narkotikabrott. Trångboddhet för barnfamiljer är betydligt vanligare i Stockholm än i övriga Sverige. I staden är den som vanligast i Rinkeby-Kista, följt av Spånga-Tensta. Trångboddheten är också en förklaring till varför Järva drabbades hårdast av pandemin. Av stadens stadsdelar är arbetslösheten som högst i Järva, omkring tio procentenheter högre än i innerstaden. Behörigheten till gymnasiet var år 2020 var 72 procent, att jämföra med 93 procent i Bromma och 95 procent på Kungsholmen.

Vissa områden är framgångsrika i att rusta individer för arbetsmarknaden men får aldrig del i framgången då de flesta flyttar till andra områden när de skaffat utbildning och jobb. Stora delar av Järva är idag präglad av denna lyckoparadox. Varje gång de borgerliga partierna styr staden har de prioriterat utförsäljningar av bostadsbestånd och centrumanläggningar, vilket försvårat stadens utveckling av stadsdelarna. Det är inte rimligt att människor som bor i Stockholm har det så här. Vi kan inte acceptera att stockholmare som råkar bo i vissa områden har det sämre än de som bor i andra områden. För att lösa ojämlikheten i Järva krävs långsiktiga investeringar.

Vi vill lyfta fram tre områden där investeringsbehovet är tydligt:

1. Fokus på stadsutveckling. Genom att kraftigt öka bostadsbyggandet kan staden också stärka förutsättningarna för kultur- och idrottssatsningar, arbetsplatser och företagande, utbildning och service. Samtidigt finns möjligheter att stärka sambanden och förbättra samspelet inom Järva och med omgivande stadsdelar.
2. Ta vara på utvecklingspotentialen. Det finns stor potential för stadsutveckling i Järva. När staden satsar, riktar resurser och visar marknaden vägen kan stadsutveckling pågå i prioriterade områden, till och med i tider av sämre konjunktur.
3. Från avveckling till utveckling. Under innevarande moderatledda mandatperiod har inga initiativ tagits till att utveckla Järva. Istället har projekt skurits ner eller helt stoppats. Detta bevisar återigen att den grönbå majoriteten inte bryr sig om ytterstaden. Vi menar att det behövs en sammanhängande satsning och en samlad plan för utvecklingen av Järva. Staden måste visa ett åtagande för att bli trovärdig i sitt utvecklingsarbete. Istället för att tomställa och sälja ut lokaler behöver nya satsningar bli av och genomförandekraften öka.

Avslutningsvis, det behövs en sammanhängande satsning och en samlad plan för utvecklingen av Järva. Staden måste visa ett åtagande för att bli trovärdig i sitt utvecklingsarbete – det är bara så vi skapar ett Stockholm för alla.

Stadsbyggnadsnämnden

Reservation anfördes av Jan Valeskog m.fl. (S) enligt följande.

Vice ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S) Föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att bifalla motionen, samt att därutöver anföra följande:

Det är naturligtvis glädjande att läsa om det insatser och stadsbyggnadsprojekt som i skrivande stund pågår för att förbättra den ekonomiska och sociala utvecklingen i Järvaområdet. Kontorets redogörelse till trots anser vi att det alltså behövs en tydlig styrning och kraftsamling för Järvaområdet. Vi vill därför fortsatt understryka behovet av att kommunstyrelsen startar projektet Fokus Järva tillsammans med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd och Spånga-Tensta stadsdelsnämnd. Genom tillsättandet av en general till projektet kan samarbetet med stadsdelsnämnderna ledas och styrningen utvecklas. Vi vill dessutom få staden att kraftsamla runt projektet genom samverkan med samtliga berörda nämnder och bolag för att bidra till utvecklingen av Järva.

Järva är ett område med stora kvaliteter och värden. Här finns vackra grönområden, kulturhistoriska miljöer, konsthallar, samlingsplatser, kulturklassade byggnader och närheten till stadens övriga delar. På Järva finns ett aktivt föreningsliv och många eldsjälar. Järva är också en plats där många människor som är på väg att etablera sig i Stockholm bor i några år av sitt liv, därför är omflyttningen högre än i staden som helhet och boendetätheten större. Befolkningen är också yngre än i resten av Stockholm. Stockholmare här, precis som i hela staden, vill kunna leva sina vanliga liv. Det borde vara en rättighet att alla stockholmare, oavsett var i staden man bor, ska kunna vara trygga i sina bostadsområden. Men skillnaderna mellan olika delar av Stockholm har tillåtits att bli för stora.

Staden har inte tagit sitt ansvar för Järva. I övriga Sverige har skjutningarna minskat, men inte i Stockholmsregionen. Här har kriminella gäng tillåtits att etablera sig och nu blivit en del vardagen i bland annat Järva. Den upplevda tryggheten är generellt sett lägre i Järva än i övriga delar av staden. Jämfört med innerstaden ligger otryggheten på dubbelt så höga nivåer. Andelen som anger att de vill flytta från sitt område på grund av otrygghet, mycket brottslighet och ordningsstörningar är 20 procent i Spånga-Tensta och 26 procent i Rinkeby-Kista. Detta är att jämföra med 3 procent i de närliggande stadsdelarna Bromma och Kungsholmen eller med genomsnittet för hela staden: 6 procent. Detta säger något om människors situation. I de rikare områdena av vår stad uppger fler yngre killar att de prövat narkotika, men det är i Järva som unga män misstänkts för narkotikabrott. Trångboddhet för barnfamiljer är betydligt vanligare i Stockholm än i övriga Sverige. I staden är den som vanligast i Rinkeby-Kista, följt av Spånga-Tensta. Trångboddheten är också en förklaring till varför Järva drabbades hårdast av pandemin. Av stadens stadsdelar är arbetslösheten som högst i Järva, omkring tio procentenheter högre än i innerstaden. Behörigheten till gymnasiet var år 2020 kring 72 procent, att jämföra med 93 procent i Bromma och 95 procent på Kungsholmen.

Vissa områden är framgångsrika i att rusta individer för arbetsmarknaden men får aldrig del i framgången då de flesta flyttar till andra områden när de skaffat utbildning och jobb. Stora delar av Järva är idag präglad av denna lyckoparadox. Varje gång de borgerliga partierna styr staden har de prioriterat utförsäljningar av bostadsbestånd och centrumanläggningar, vilket försvårat stadens utveckling av stadsdelarna. Det är

inte rimligt att människor som bor i Stockholm har det så här. Vi kan inte acceptera att stockholmare som råkar bo i vissa områden har det sämre än de som bor i andra områden. För att lösa ojämlikheten i Järva krävs långsiktiga investeringar.

Vi vill lyfta fram tre områden där investeringsbehovet är tydligt:

- Fokus på stadsutveckling. Genom att kraftigt öka bostadsbyggandet kan staden också stärka förutsättningarna för kultur- och idrottssatsningar, arbetsplatser och företagande, utbildning och service. Samtidigt finns möjligheter att stärka sambanden och förbättra samspelet inom Järva och med omgivande stadsdelar.
- Ta vara på utvecklingspotentialen. Det finns stor potential för stadsutveckling i Järva. När staden satsar, riktar resurser och visar marknaden vägen kan stadsutveckling pågå i prioriterade områden, till och med i tider av sämre konjunktur.
- Från avveckling till utveckling. Under innevarande moderatledda mandatperiod har inga initiativ tagits till att utveckla Järva. Istället har projekt skurits ner eller helt stoppats. Detta bevisar återigen att den grönblå majoriteten inte bryr sig om ytterstaden. Vi menar att det behövs en sammanhängande satsning och en samlad plan för utvecklingen av Järva. Staden måste visa ett åtagande för att bli trovärdig i sitt utvecklingsarbete. Istället för att tomställa och sälja ut lokaler behöver nya satsningar bli av och genomförandekraften öka.

Det behövs en sammanhängande satsning och en samlad plan för utvecklingen av Järva. Staden måste visa ett åtagande för att bli trovärdig i sitt utvecklingsarbete – det är bara så vi skapar ett Stockholm för alla.

Ersätтарыttrande anfördes av Jessica Smaaland (Fi) enligt följande.

Instämmer i förslag från vice ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S).

Utbildningsnämnden

Reservation anfördes av Kadir Kasirga m.fl. (S) och Tina Kratz m.fl. (V) enligt följande.

Socialdemokraterna och Vänsterpartiet föreslår att utbildningsnämnden bifaller motionen i sin helhet och anför därutöver följande.

Det är naturligtvis glädjande att läsa om det intensiva och långsiktiga arbetet för att stärka skolorna i Järva som en del av stadsutvecklingen. Förvaltningens redogörelse till trots anser vi att det alltså behövs en tydlig styrning och kraftsamling för Järvaområdet. Vidare lyfter förvaltningen att de satsningar som nu genomförs i Järvas skolor kommer gynna de lokala skolorna och förbättra såväl skolresultat som upplevd trygghet. Framgången till en lyckad skolgång är genom en sammanhållen skolgång, det är något vi socialdemokrater och vänsterpartister går i bräschen för. Vägen dit är inte genom att sälja ut stadens skolor, dessutom saknar den grönblå majoriteten en

risk- och konsekvensanalys av sin förda utförsäljarpolitik som nedmonterar vår stad. Vi vill se att det byggs fler förskolor och skolor i kommunal regi så vi kan garantera en sammanhållen skolgång för stadens barn och unga. Med anledning av allt ovannämnt yrkar vi att motionen bifalls i sin helhet.

1. Vi vill lyfta fram två områden där investeringsbehovet är tydligt:
Stoppade projekt istället för utveckling: I Spångadalen pågick ett arbete med att studera hur Tensta, Rinkeby och Bromsten skulle kunna kopplas samman på ett fysiskt och socialt hållbart sätt samt pröva möjligheten för bostäder i Spångadalen. Förslaget innehöll en ny grundskola med årskurserna F-9 för 900 elever med tillhörande idrottshall, en mindre idrottshall, fyra nya parker, två nya förskolor, 1 500–1 700 nya bostäder i både flerbostadshus och radhus, ett regionalt cykelstråk och en ny gång- och cykelbro till Rissne. Detta sammanhängande arbete för Spångadalen stoppades helt av den moderatledda majoriteten år 2018. I Tensta har vi sett hur den grönbå majoriteten stoppat planerna på verksamhet i Tensta gymnasium, och därmed renoveringen av byggnaden som nu istället står tom och förfaller. Även Kämpingskolan, också i Tensta, står tom och öde. Den grönbå majoriteten har även stoppat det planerade förvaltningshuset för Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning. Förra mandatperioden fanns också planer på att riva det otrygga parkeringsgaraget i Tensta centrum för att istället bygga ett hus med kommersiella lokaler. Även dessa planer har det blivit stopp för
2. Från avveckling till utveckling. Under innevarande moderatledda mandatperiod har inga initiativ tagits till att utveckla Järva. Istället har projekt skurits ner eller helt stoppats. Detta bevisar återigen att den grönbå majoriteten inte bryr sig om ytterstaden. Vi menar att det behövs en sammanhängande satsning och en samlad plan för utvecklingen av Järva. Staden måste visa ett åtagande för att bli trovärdig i sitt utvecklingsarbete. Istället för att tomställa och sälja ut lokaler behöver nya satsningar bli av och genomförandekraften öka.

Avslutningsvis, det behövs en sammanhängande satsning och en samlad plan för utvecklingen av Järva. Staden måste visa ett åtagande för att bli trovärdig i sitt utvecklingsarbete – det är bara så vi skapar ett Stockholm för alla.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Elvir Kazinic m.fl. (S) enligt följande.

Stadsdelsnämnden föreslås besluta

- Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut
- Att tillstyrka motionen och

- Att därutöver anföra följande

Utvecklingen för de boende i Järva har stått stilla eller försämrats under en lång tid. Trygghetskänslan har stadigt försämrats, trångboddheten och arbetslösheten har ökat. Detta har skett genom att majoriteten varit passiv och stoppat förslag som lagts fram. En positiv utveckling kan bara nås genom utvecklande insatser inte att bara förvalta det som funnits.

I förvaltningens förslag till beslut finns en redovisning av vad som sker lokalt och ibland i samverkan med centrala förvaltningar. En lokal samverkansöverenskommelse är bra, men det är ökade resurser och en samlad inriktning från staden i sin helhet som behövs. Arbetet med att förändra situationen i de stadsdelar i Järva som nu är klassificerade som särskilt utsatta pågår för fullt. Ska man lyckas att ändra på detta krävs speciella insatser. Därför stödjer vi förslaget att kommunfullmäktigen ska besluta att

- kommunstyrelsen startar projektet Fokus Järva tillsammans med Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder
- kommunstyrelsen tillsätter en general som i samarbete med stadsdelsnämnderna leder och styr arbetet
- hela staden kraftsamlar runt projektet genom att samtliga berörda nämnder och bolag bidrar till utvecklingen av Järva.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Rashid Mohamed m.fl. (V) och Anna Jonazon m.fl. (S) enligt följande.

1. Att bifalla motionen.
2. Att därutöver anföra.

Det är naturligtvis glädjande att läsa om de insatser och stadsbyggnadsprojekt som i skrivande stund pågår för att förbättra den ekonomiska och sociala utvecklingen i Järvaområdet. Kontorets redogörelse till trots anser vi att det alltså behövs en tydlig styrning och kraftsamling för Järvaområdet. Vi vill därför fortsatt understryka behovet av att kommunstyrelsen startar projektet Fokus Järva tillsammans med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd och Spånga-

Tensta stadsdelsnämnd. Genom tillsättandet av en general till projektet kan samarbetet med stadsdelsnämnderna ledas och styrningen utvecklas. Vi vill dessutom få staden att kraftsamla runt projektet genom samverkan med samtliga berörda nämnder och bolag för att bidra till utvecklingen av Järva. Järva är ett område med stora kvaliteter och värden. Här finns vackra grönområden, kulturhistoriska miljöer, konsthallar, samlingsplatser, kulturklassade byggnader och närheten till stadens övriga delar. På Järva finns ett aktivt föreningsliv och många eldsjälar. Järva är också en plats där många människor som är på väg att etablera sig i Stockholm bor i några år av sitt liv, därför är omflyttningen högre än i staden som helhet och boendetätheten större. Befolkningen är också yngre än i resten av Stockholm. Stockholmare här, precis som i hela staden, vill kunna leva sina vanliga liv. Det borde vara en rättighet att alla

stockholmare, oavsett var i staden man bor, ska kunna vara trygga i sina bostadsområden. Men skillnaderna mellan olika delar av Stockholm har tillåtits att bli för stora. Staden har inte tagit sitt ansvar för Järva. I övriga Sverige har skjutningarna minskat, men inte i Stockholmsregionen. Här har kriminella gäng tillåtits att etablera sig och nu blivit en del vardagen i bland annat Järva. Den upplevda tryggheten är generellt sett lägre i Järva än i övriga delar av staden. Jämfört med innerstaden ligger otryggheten på dubbelt så höga nivåer. Andelen som anger att de vill flytta från sitt område på grund av otrygghet, mycket brottslighet och ordningsstörningar är 20 procent i Spånga-Tensta och 26 procent i Rinkeby-Kista. Detta är att jämföra med 3 procent i de närliggande stadsdelarna Bromma och Kungsholmen eller med genomsnittet för hela staden: 6 procent. Detta säger något om människors situation. I de rikare områdena av vår stad uppger fler yngre killar att de provat narkotika, men det är i Järva som unga män misstänkts för narkotikabrott. Trångboddhet för barnfamiljer är betydligt vanligare i Stockholm än i övriga Sverige. I staden är den som vanligast i Rinkeby-Kista, följt av Spånga-Tensta. Trångboddheten är också en förklaring till varför Järva drabbades hårdast av pandemin. Av stadens stadsdelar är arbetslösheten som högst i Järva, omkring tio procentenheter högre än i innerstaden. Behörigheten till gymnasiet var år 2020 var 72 procent, att jämföra med 93 procent i Bromma och 95 procent på Kungsholmen. Vissa områden är framgångsrika i att rusta individer för arbetsmarknaden men får aldrig del i framgången då de flesta flyttar till andra områden när de skaffat utbildning och jobb. Stora delar av Järva är idag präglad av denna lyckoparadox. Varje gång de borgerliga partierna styr staden har de prioriterat utförsäljningar av bostadsbestånd och centrumanläggningar, vilket försvårat stadens utveckling av stadsdelarna. Det är inte rimligt att människor som bor i Stockholm har det så här. Vi kan inte acceptera att stockholmare som råkar bo i vissa områden har det sämre än de som bor i andra områden. För att lösa ojämlikheten i Järva krävs långsiktiga investeringar. Vi vill lyfta fram tre områden där investeringsbehovet är tydligt: 1. Fokus på stadsutveckling. Genom att kraftigt öka bostadsbyggandet kan staden också stärka förutsättningarna för kultur- och idrottssatsningar, arbetsplatser och företagande, utbildning och service. Samtidigt finns möjligheter att stärka sambanden och förbättra samspillet inom Järva och med omgivande stadsdelar. 2. Ta vara på utvecklingspotentialen. Det finns stor potential för stadsutveckling i Järva. När staden satsar, riktar resurser och visar marknaden vägen, kan stadsutveckling pågå i prioriterade områden, till och med i tider av sämre konjunktur. 3. Från avveckling till utveckling. Under innevarande moderatledda mandatperiod har inga initiativ tagits till att utveckla Järva. Istället har projekt skurits ner eller helt stoppats. Detta bevisar återigen att den grönbå majoriteten inte bryr sig om ytterstaden. Vi menar att det behövs en sammanhängande satsning och en samlad plan för utvecklingen av Järva. Staden måste visa ett åtagande för att bli trovärdig i sitt utvecklingsarbete. Istället för att tomställa och sälja ut lokaler behöver nya satsningar bli av och genomförandekraften öka. Avslutningsvis, det behövs en sammanhängande satsning och en samlad plan för utvecklingen av Järva. Staden måste visa ett åtagande för att bli trovärdig i sitt utvecklingsarbete – det är bara så vi skapar ett Stockholm för alla.

Ersättaryttrande gjordes av Karin Ploen (Fi) enligt följande.

Om jag haft rösträtt hade jag ställt mig bakom Rashid Mohammed m.fl. (V) och Anna Jonazon m.fl. (S) förslag till beslut.